

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera a soudců
Vadima Hlavatého a Pavly Klusáčkové v právní věci

žalobkyně:

E. I., narozena XXX
státní příslušnost Ukrajina
bytem XXX
zastoupena advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, Cheb

proti
žalovanému:

Ministerstvo vnitra
sídlem Praha 7, Nad Štolou 3

**o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti
o dočasnou ochranu ze dne 13. 8. 2025, zaevidované pod sp. zn. OAM-0405915/DO-2025,**

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 13. 8. 2025 její žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod sp. zn. OAM-0405915/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.

- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu ze dne 13. 8. 2025, zaevidované pod sp. zn. OAM-0405915/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení 12 270 Kč, a to do rukou její zástupkyně, JUDr. Veroniky Pupalové, advokátky.

Odůvodnění:

I. Základ sporu a obsah žaloby

1. Žalobkyně se žalobou domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat ve vrácení její žádosti o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 13. 8. 2025, evidované pod č. j. OAM-0405915/DO-2025, jakožto nepřijatelné podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“), protože žalobkyně před vypuknutím ozbrojeného konfliktu Ruska a Ukrajiny pobývala na Slovensku.
2. Žalobkyně uvádí, že na Slovensku sice před vypuknutím ozbrojeného konfliktu pobývala, ovšem nikoli dlouhodobě.
3. Žalobkyně dále považuje postup žalovaného za soudně přezkoumatelný a odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Soudního dvora EU (SDEU), podle které mělo být její žádosti o udělení dočasné ochrany věcně vyhověno.
4. Žalobkyně proto navrhuje, aby soud prohlásil zásah žalovaného spočívající ve vrácení její žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné za nezákonný a zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti, jakož i přiznat žalobkyni náhradu nákladů řízení.

II. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

5. Žalovaný ve vyjádření vysvětlil důvody, pro které žádost žalobkyně o udělení dočasné ochrany vyhodnotil jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb. Podle jeho názoru žalobkyně nespadá do okruhu osob, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady EU č. 2022/382. Žalovaný zdůraznil, že pro udělení dočasné ochrany nestačí, že žalobkyně je občankou Ukrajiny, pakliže se 24. 2. 2022 nevyskytovala na Ukrajině, ale pobývala na Slovensku na základě studentského víza. Podle žalovaného tak žalobkyně nebyla „usazena“ na Ukrajině, jak vyžaduje čl. 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, ale měla možnost legálního pobytu na Slovensku.
6. Žalovaný dále uvedl, že institut dočasné ochrany je určen pro osoby, které opustily Ukrajinu v důsledku ozbrojeného konfliktu a nemají jiné dlouhodobé pobytové oprávnění v členských státech EU. V případě žalobkyně však existovalo platné slovenské studentské vízum, které jí umožňovalo pobyt mimo Ukrajinu. Podle žalovaného by bylo nelogické poskytovat dočasnou ochranu osobám, které v období vypuknutí ozbrojeného konfliktu měly možnost dlouhodobého pobytu v jiném státě.
7. Za shora uvedených okolností žalovaný uzavřel, že postupoval v souladu se zákonem, když žádost žalobkyně vyhodnotil jako nepřijatelnou, a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

8. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
9. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem souhlasili, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Veškeré podklady a listiny, z nichž soud vycházel a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy v žalobkyní i žalovaným doložených písemnostech, které byly oběma stranám předem známy, a nebylo navrženo provedení dalších důkazních prostředků.
10. Úvodem soud uvádí, že žaloba v této věci je přípustná, jelikož SDEU ve věci *Krasiliva* dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. V kontextu řečeného je tudíž § 5 odst. 2 Legis Ukrajina rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU, soud proto neaplikoval soudní výluky dle uvedeného ustanovení.
11. Žaloba je důvodná.
12. Podle § 3 odst. 1 Legis Ukrajina *Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady Evropské unie podle § 1 odst. 1 písm. a).*
13. Podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3.*
14. Podle čl. 2 odst. 1 písm. a) *Prováděcího rozhodnutí toto rozhodnutí se vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala: ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022.*
15. Soud konstatuje, že žalovaný nezjistil skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Není jednoznačně doloženo, zda žalobkyně pobývala na Slovensku dlouhodobě s trvalým úmyslem, a došlo tedy k přesunu těžiště jejích životních zájmů z Ukrajiny na Slovensko. Správní spis obsahuje pouze fotokopii cestovního pasu žalobkyně, ze kterého vyplývá, že žalobkyně opakovaně překračovala hranice Ukrajiny a EU, a dále prohlášení žalobkyně na úředním formuláři žádosti o dočasnou ochranu, kde uvádí, že před 24. 2. 2022 pobývala na Slovensku v rámci studentského víza. Z těchto údajů však nelze dovodit, že žalobkyně dlouhodobě pobývala v zahraničí s trvalým úmyslem a že přesunula těžiště svých životních zájmů z Ukrajiny na jiné území. Rozhodné proto není, zda se žalobkyně v okamžiku vypuknutí ozbrojeného konfliktu fyzicky nacházela na Ukrajině, nýbrž zda její životní zájmy byly nadále soustředěny na Ukrajině.
16. Judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 7. 3. 2024, č. j. 5 Azs 72/2024-21) jednoznačně vyvrací závěr, že pouhá existence víza či povolení k dlouhodobému pobytu v jiné zemi automaticky znamená nesplnění podmínky dle § 3 odst. 1 Legis Ukrajina, resp. čl. 2 odst. 1 *Prováděcího rozhodnutí*. Z uvedené judikatury vyplývá, že je nutné zkoumat individuální skutkové okolnosti a aktivní využívání bytového oprávnění. Povinnost

prokázat, že žadatel není osobou dle § 3 odst. 1 Legis Ukrajina, leží na žalovaném, pokud mu vyvstanou pochybnosti.

17. Soud dále poukazuje na rozsudek SDEU ve věci Krasiliva a navazující judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42), z níž plyne, že žalovaný má žádosti o dočasnou ochranu projednat věcně, nikoli je odmítnout a vrátit, má-li pochybnosti o splnění podmínek. Žadatel musí mít možnost se k věci vyjádřit a vyvrátit pochybnosti, což nelze učinit přímo na místě při podání žádosti.
18. V nynější věci žalovaný neověřil míru kontaktu žalobkyně s Ukrajinou ani s jinými státy a nevyzval ji k součinnosti. Takový postup je v rozporu se zásadou materiální pravdy (§ 3 správního řádu). Soud proto uzavírá, že žalovaný nedoložil, že žalobkyně nesplňuje podmínky dle § 3 Legis Ukrajina, a nebyl oprávněn její žádost vrátit jako nepřijatelnou.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

19. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a uvedený zásah žalovaného byl nezákonný. Zároveň soud zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování práva žalobkyně na podání žádosti o dočasnou ochranu a obnovil stav před označením žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu jako nepřijatelné.
20. V dalším řízení žalovaný bude vycházet z toho, že pro případné shledání žádosti jako nepřijatelné musí zjistit a prokazatelně doložit, že žalobkyně pobývala v zahraničí v době vypuknutí ozbrojeného konfliktu Ruska a Ukrajiny s úmyslem trvalého pobytu, a zároveň nedisponovala skutečnou vazbou na Ukrajinu. Uvedené přitom musí analogicky k právním závěrům rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, provést v rámci správního řízení, ve kterém bude mít žalobkyně možnost věcně reagovat na případné skutkové a právní závěry žalovaného.
21. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně byla ve věci zcela úspěšná, náleží jí proto náhrada nákladů zastoupení advokátkou, které náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění od 1. 1. 2025, ve výši 4 620 Kč a paušální náhrada hotových výdajů stanovená dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, ve znění od 1. 1. 2025, ve výši 450 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání nebo návrh ve věci samé – žaloba). Jelikož je zástupkyně žalobkyně plátkyní daně z přidané hodnoty, navyšuje se odměna o dalších 2 130 Kč. Celkem náklady řízení činí 12 270 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě do rukou její zástupkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. prosince 2025

Milan Tauber v.r.
předseda senátu